

شیوه‌نامه اجرایی طرح حمایت از توسعه کمی و کیفی سازمان‌های مردم

نهاد

(مرتبط با کودکان و دانش‌آموزان بنیادین ویژه)

فعالیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد، فعالیتی معنوی و خیرخواهانه است که در قالب‌های تخصصی و مورد نیاز جامعه ظهور و بروز پیدا می‌کند. تشکل‌های اجتماعی از طریق افرادی شکل می‌گیرد که فعالیت تخصصی را با اندیشه عام‌المنفعه انجام و مردم را نیز در این اقدامات تعاونی مشارکت می‌دهند. ایجاد و توسعه تشکل‌های غیردولتی موجب افزایش سرمایه اجتماعی شده و از این طریق مشارکت مردم در سازندگی اجتماع خویش، نظام‌مند، مستمر، تعریف شده و قانون‌مند می‌شود. در همین راستا و در اجرای اهداف^۱ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی^۲ و سیاست‌های راهبردی آن^۳، شیوه‌نامه اجرایی "طرح حمایت از توسعه کمی و کیفی سازمان‌های مردم‌نهاد" تدوین شده است. در این زمینه شش هدف راهبردی به منظور توسعه کمی و کیفی سازمان‌های یاد شده تبیین گردیده که به شرح زیر می‌باشد:

- توسعه کمی و افزایش تعداد تشکل‌های مردم‌نهاد که در زمینه تعلیم و تربیت دانش‌آموزان بنیادهای ویژه فعالیت می‌نمایند.

- گسترش موضوعی، توسعه کیفی و عملکرد تخصصی در حوزه‌های مورد نیاز دانش‌آموزان بنیادهای ویژه انجام گیرد.

- توسعه قشری؛ بدین معنی که این گونه فعالیت‌ها به همه اقشار تسری پیدا نماید. به گونه‌ای که تبدیل به مشارکت عمومی و همگانی شود.

- توسعه جغرافیایی؛ بدین معنی که این گونه فعالیت‌ها در شهرهای کوچک و روستاها نیز گسترش یابد.

- توانمندسازی و ارائه آموزش‌های عمومی در مورد تشکل‌های یاد شده و آموزش تخصصی در خصوص حوزه فعالیت آن‌ها انجام شود.

۱ - هدف عملیاتی ۹: جلب مشارکت ارکان سهیم و موثر بخش عمومی و غیردولتی در تعلیم و تربیت رسمی عمومی هدف عملیاتی ۱۳: افزایش نقش شوراهای آموزش و پرورش استان، مناطق و مدارس در تقویت فعالیت‌های تربیتی استان، منطقه و مدرسه در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های ملی

۲ - طراحی سیستم آموزشی و توانبخشی به نحوی که ناتوانی‌های ذهنی و جسمی کودکان و دانش‌آموزان استثنایی جبران گردد به گونه‌ای که کودکان و دانش‌آموزان بتوانند پس از گذراندن مراحل تحصیلی موقعیت اجتماعی و اقتصادی مناسب شرایط خویش را به دست آورند.

۳ - توسعه مشارکت در همه ابعاد (درون و برون سازمانی) توسعه، تثبیت و تعمیق عدالت آموزشی، انطباق و مناسب سازی آموزش و پرورش دانش‌آموزان بنیادهای ویژه، جامعه‌پذیری و اجتماعی شدن سازمان، ارتقاء کیفیت خدمات ارائه شده در همه ابعاد آموزشی، پرورشی و توانبخشی

- نظام‌نامه تشکل‌های غیر دولتی تدوین و نحوه تعامل آنان با دستگاه‌های دولتی و عمومی، شبکه سازی و در یک حوزه قرار دادن تشکل‌های مشابه برای هم‌افزایی و سهولت در دست‌یابی آنان به اهداف تخصصی انجام شود.

به عنوان مثال؛ یکی از مهمترین تشکل‌های غیردولتی که دارای ظرفیت و قابلیت برطرف کردن بخشی از مشکلات دانش‌آموزان بانیازهای ویژه می‌باشد، جامعه خیرین مدرسه ساز کشور است. به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل امور مربوط به پروژه‌های خیر ساز دانش‌آموزان مذکور، کارگروه خیرین مدرسه ساز مدارس استثنایی تحت نظارت جامعه فوق‌الذکر تشکیل گردیده است. در این خصوص شش سیاست و برنامه راهبردی دنبال خواهد گردید که در زیر به آن‌ها اشاره می‌شود:

- ۱- توسعه جذب خیرین در حوزه احداث، توسعه و تجهیز فضاهای آموزشی، ورزشی، توان‌بخشی و... دانش‌آموزان بانیازهای ویژه.
- ۲- تشکیل بانک جامع اطلاعات خیرین داخل و خارج کشور.
- ۳- آماده‌سازی طرح آمایش سرزمین، فضا و تجهیزات برای دانش‌آموزان بانیازهای ویژه در افق ۵۰ ساله.
- ۴- ایجاد کمیسیون خیرین مدرسه یار نظام آموزش و پرورش استثنایی.
- ۵- فرهنگ‌سازی و نهادینه‌سازی فعالیت‌های مشارکتی و خیریه‌ای در جامعه.
- ۶- تشکیل کارگروه تسهیل خدمات به خیرین مدرسه ساز و مدرسه یار.

نتایج مورد انتظار در ستاد، استان و مدرسه:

- ۱- گسترش عدالت آموزشی.
- ۲- تعامل مثبت و مؤثر با سازمان‌های مردم‌نهاد در راستای رفع نیازمندی‌های دانش‌آموزان و مدارس استثنایی.
- ۳- برخورداری تمامی دانش‌آموزان بانیازهای ویژه (به خصوص در مناطق و روستاهای دور افتاده) از حمایت‌ها و خدمات سازمان‌های مردم‌نهاد.
- ۴- توسعه کمی و کیفی فضاهای آموزشی، پرورشی، توان‌بخشی و ورزشی دانش‌آموزان بانیازهای ویژه.
- ۵- افزایش آگاهی، دانش و ارتقای نگرش اعضای سازمان‌های مردم‌نهاد به منظور ارتقای کیفیت خدمات قابل ارائه.
- ۶- ایجاد ساختار و تدوین نظام‌نامه تشکل‌های مردم‌نهاد در راستای برقراری تعامل نظام‌مند و مؤثر.
- ۷- ایجاد و تشکیل کارگروه‌های سه‌گانه خیرین مدرسه ساز، مدرسه یار و تسهیل خدمات.
- ۸- تجهیز مدارس به وسایل و امکانات تخصصی مورد نیاز.
- ۹- مشارکت خیرین در رفع نیازمندی‌های مدارس.

شاخص پایش و ارزیابی برنامه

- ۱- تعداد سازمان های مردم نهاد حامی آموزش و پرورش استثنایی
- ۲- میزان تحت پوشش قرار گرفتن دانش آموزان بانیازهای ویژه و مدارس استثنایی (در مناطق محروم و روستاها)
- ۳- میزان تنوع خدمات مورد ارائه توسط سازمان های مردم نهاد تخصصی و موضوعی
- ۴- تعداد مدارس تجهیز شده
- ۵- تعداد کلاس های احداث شده
- ۶- تعداد جلسات و نشست های برگزار شده با سازمان های مردم نهاد
- ۷- تعداد شبکه های ایجاد شده به منظور برقراری تعامل نظام مند با سازمان های مردم نهاد مشابه

ردیف	فرایندها و مراحل اجرایی	بازه زمانی
۱	تدوین و ارسال دستورالعمل به ادارات آموزش و پرورش استثنایی استانها (توسط سازمان)	اسفند
۲	برگزاری جلسه توجیهی با حضور مدیران مدارس و تبیین فعالیت	اسفند
۳	شناسایی و جذب مشارکت سازمان های مردم نهاد	طول سال
۴	توسعه کمی سازمان های مردم نهاد حامی دانش آموزان بانیازهای ویژه	طول سال
۵	توسعه کیفی سازمان های مردم نهاد (موضوعی، قشری، جغرافیایی)	طول سال
۶	توانمند سازی تشکل های مردم نهاد مرتبط با حوزه آموزش و پرورش استثنایی از طریق برگزاری کارگاه های دانش افزایی، دوره های بازآموزی و ...	طول سال
۷	گردآوری اطلاعات خیرین و سازمان های مردم نهاد و تدوین بانک اطلاعاتی	فروردین
۸	تشکیل کارگروه خیرین مدرسه ساز و کمیسیون های مدرسه یار و تسهیل خدمات	اردیبهشت
۹	برگزاری نشست با اعضای هیأت مدیره سازمان های مردم نهاد و نیز کارگروه خیرین مدرسه ساز	طول سال
۱۰	اجرای مصوبات نشست ها و جلسات برگزار شده	طول سال
۱۲	شناسایی مدارس لازم التوجه به منظور برخورداری از حمایت بیشتر	طول سال
۱۱	جمع بندی فعالیت ها و ارسال گزارش ها به سازمان آموزش و پرورش استثنایی	به صورت سه ماه